

آشنایی با رشته های تمصیلی

در انتخاب درست، باید ویژگی های دانش آموز از جمله میزان بهره هوشی، نمرات تمصیلی، نقاط ضعف و قوت در دروس مختلف، استعداد و میزان علاقه مندی مورد بررسی قرار بگیرد. اگر دانش آموز بتواند رشته ای را انتخاب کند که با توانایی ها و علاقه هایش مطابقت داشته باشد، تا مد زیادی توانسته در مسیری قدم بردارد که به موفقیت فتم می شود. میزان علاقه مندی هر قدر در رشته انتخابی بیشتر باشد باعث تلاش و کوشش بیشتر برای رسیدن به هدف می شود.

شافه های تمصیلی که هر یک از دانش آموزان در سال نهم دوره متوسطه اول می توانند انتخاب کنند عبارتند از: ۱. شافه نظری ۲. شافه کاربردانش ۳. شافه فنی و مرفه ای، که هر یک از این شافه ها به رشته های متفاوتی تقسیم می شوند.

شافه نظری

شافه نظری شامل ۴ رشته ریاضی، تجربی، انسانی و معارف اسلامی است.

رشته ریاضی فیزیک

همانطور که از اسم این رشته پیداست درس اصلی و مهم این رشته درس ریاضی است. دانش ریاضی از پیش نیازهای اصلی برای موفقیت در این رشته محسوب می شود بنابراین دانش آموزانی که وارد رشته ریاضی و فیزیک می شوند باید به درس ریاضی علاقه مند باشند و توانایی لازم برای یادگیری مطالب مربوط به این درس را داشته باشند. یکی دیگر از پیش زمینه های لازم در این رشته، قوی بودن دانش آموز در درس فیزیک و شیمی (درس علوم) می باشد. از آنجایی که اکثر رشته های دانشگاهی مربوط به این رشته در این دو درس (فیزیک - شیمی) ضرایب مهمی دارند، بنابراین قوی بودن دانش آموز در این درس بسیار مهم است.

تجربه نشان می دهد دانش آموزانی که بهره هوشی (توانایی ذهنی) بالا و سرعت عمل ذهنی خوبی دارند، موفقیت بیشتری در این رشته به دست می آورند. قدرت تجزیه - تحلیل و تجسم اجسام فضایی (تصور اشکال و اجسام در ذهن) از دیگر توانایی های لازم برای توفیق در این رشته می باشد. نام رشته ریاضی فیزیک، با رشته های فنی و مهندسی دانشگاه ها عین شده است. بنابراین اکثر مشاغل فنی و مهندسی، از طریق تمصیل در رشته ریاضی - فیزیک قابل دسترسی خواهد بود و از آنجا

که کشور ما در حال صنعتی شدن می باشد نیاز جامعه ما نیز به رشته های فنی و مهندسی بیش از سایر رشته ها است. به جرأت می توان گفت رشته ریاضی از نظر رشته های دانشگاهی و مشاغل مربوط به آن از متنوع ترین رشته های موجود است.

رشته علوم تجربی

برای موفقیت در این رشته قوی بودن در درس های علوم تجربی و ریاضی از اهمیت خاصی برخوردار است. دانش آموزانی که به ساختمان بدن موجودات زنده علاقه مند هستند و از مطالعه طبیعت (گیاهان، جانوران و محیط زیست) لذت می برند، می توانند در این رشته موفقیت به دست بیاورند. یادگیری مطالب زیست شناسی نیاز به حافظه قوی دارد یعنی دانش آموز باید بتواند بسیاری از موضوعات دانش زیست شناسی را در ذهن تجسم نماید و به خاطر بسپارد. همچنین افرادی که علاقه زیادی به کارهای آزمایشگاهی دارند و توانایی های لازم را در این فصول دارا می باشند از کسانی محسوب می شوند که می توانند موفقیت هایی در این رشته کسب کنند. از نظر تنوع رشته های دانشگاهی گروه علوم تجربی بعد از ریاضی و فیزیک در رتبه دوم قرار دارد. نکته جالب توجه آنجاست که اکثر افرادی که این رشته را انتخاب می کنند به پزشکی علاقه مند هستند، اما باید توجه داشت که ظرفیت دانشگاه ها در این زمینه محدود می باشد. بسیاری از فارغ التحصیلان دانشگاهی این گروه در مراکز درمانی و بهداشتی مشغول به کار می شوند.

رشته علوم انسانی

از شرایط اصلی برای ورود به این رشته قوی بودن در دروس ادبیات و عربی است. همچنین دانش آموز باید توانایی فود را در درس مطالعات اجتماعی نشان داده باشد. این رشته دانش و معلومات مربوط به علوم انسانی را در بر می گیرد. موضوع اصلی علوم انسانی مطالعه مسایل مربوط به انسان است. زبان و ادبیات ملل مختلف، ادیان و مذاهب مختلف، علوم ورزشی، باستان شناسی، تاریخ، جغرافیا، اقتصاد، جامعه شناسی، علوم اجتماعی و مردم شناسی، فلسفه و منطق، روانشناسی، مدیریت بخش های مختلف اقتصادی، بازرگانی و دولتی، مسایل مربوط به خانواده و علوم تربیتی از محورهای اصلی این رشته محسوب می شود. برای توفیق در این رشته علاوه بر علاقه مندی به علوم انسانی و قدرت حافظه خوب، توانایی علمی در دروسی چون ادبیات، عربی، تاریخ، جغرافیا، فلسفه و منطق و مطالعات اجتماعی از نیازهای اصلی به حساب می آیند. اکثر مشاغلی که محور اصلی آن ها انسان می باشد، با

علوم انسانی در ارتباط هستند. طی سال های اخیر استقبال از این رشته کاهش یافته است و تعداد دانش آموزان آماده و قوی در این گروه کمتر از گروه های دیگر است.

رشته علوم و معارف اسلامی

دانش آموز در این رشته با دروس و مباحث اصلی از قبیل اصول فقه، معارف اسلامی، تفسیر قرآن، اخلاق اسلامی، مبادی العربیة، آشنایی با قرآن و ... آشنا می شود و باید به زبان و ادبیات عرب مسلط بوده و به آن علاقه مند باشد چرا که برای ورود به وادی قرآن و مدیث و مطالعه تاریخ و تمدن کشورهای مسلمان و کتب عرفانی و فلسفه اسلامی و یا تحقیق و مطالعه بر روی فقه و مبانی حقوق اسلامی، آشنایی با زبان عربی یک ضرورت اجتناب ناپذیر است. فارغ التحصیلان این رشته مجاز فوهند بود تا در رشته های دانشگاهی مربوط به گروه ادبیات و علوم انسانی ادامه تحصیل بدهند. همچنین برخی از موسسات آموزش عالی فاص مانند دانشگاه علوم و مدیث، از بین داوطلبان مذکور برای ادامه تحصیل در رشته های مذهبی و اسلامی دانشجو می پذیرد.

شافه فنی و مرفه ای

شافه فنی و مرفه ای در مقطع متوسطه دوم آموزش و پرورش شامل سه زمینه صنعت، فدمات و کشاورزی است و هر زمینه دارای چندین رشته می باشد.

مراکز و واحدهای آموزشی مجری این شافه «هنرستان» و دانش آموزان آن «هنرجو» نامیده می شوند.

از اهداف اصلی شافه فنی و مرفه ای، استقلال فکری و ایجاد زمینه خلاقیت و نوآوری، شناخت بهتر استعداد و علاقه هنرجویان و ایجاد زمینه مناسب برای هدایت آنان به سمت اشتغال، مفید است. هنرجویانی که از هنرستان فارغ التحصیل می شوند نمی توانند در کشور سراسری و آزاد شرکت کنند. اما به منظور ارتقای سطح مهارت این هنرجویان دوره کاردانی فاصی در دانشگاه جامع علمی کاربردی، دانشگاه آزاد و دانشکده های فنی و مرفه ای وابسته به آموزش و پرورش طراحی شده است. هنرجویان علاقه مند پس از قبولی در آزمون های ورودی مجاز فوهند بود تا مدرک فوق دیپلم خود را دریافت نمایند و بدین ترتیب با مهارت بیشتری جذب بازار کار شوند.

شافه‌گردانش

شافه‌گردانش در مقطع متوسطه دوم آموزش و پرورش شامل سه زمینه صنعت، خدمات و کشاورزی است. مراکز و واحدهای آموزشی مربوط به این شافه «هنرستان‌گردانش» نامیده می‌شوند. دانش‌آموزانی که قصد دارند هر چه سریع‌تر جذب بازار کار شوند به این شافه هدایت می‌شوند البته همانطور که در شافه فنی و حرفه‌ای اشاره شد هنر جویان گردانش نیز می‌توانند ادامه تحصیل دهند. دانش‌آموزانی که توانایی و موصله کمتری برای یادگیری دروس نظری و حافظه‌محور دارند و تمایل بیشتری به انجام مشاغل عملی و مهارتی دارند برای تحصیل در این شافه مناسب هستند. از آنجا که تنوع رشته در این شافه بسیار زیاد است توانمندی‌های مربوط به این شافه نیز گسترده است. به همین علت علاقه‌مندان باید در انتخاب رشته دقت بیشتری داشته باشند.

شافه فنی و حرفه‌ای با شافه‌گردانش شباهت زیادی دارد اما تفاوت‌هایی نیز دارد. از جمله این تفاوت‌ها می‌توان به این موارد اشاره کرد:

- * شرایط ورود به شافه فنی و حرفه‌ای از گردانش دشوارتر است.
- * دروس شافه فنی و حرفه‌ای مشکل‌تر از کار دانش است.
- * دروس عملی و ساعات کارگاهی شافه کار دانش بیشتر از فنی و حرفه‌ای است.
- * رشته‌های شافه کار دانش متنوع‌تر از فنی و حرفه‌ای است.
- * شرایط استخدام برای فارغ‌التحصیلان فنی و حرفه‌ای بهتر است.
- * ساعات حضور در مدرسه برای دانش‌آموزان فنی و حرفه‌ای بیشتر است.
- * دانش‌آموزان فنی و حرفه‌ای برخی از دروس را که دانش‌آموزان کار دانش از گذراندن آن معاف هستند را می‌گذرانند.